

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Sipoon Veden luonnoksesta vesihuollon toiminta-alueeksi Sipoon kunnan alueella / Miljöförhållningens utlåtande om Sibbo Vattens utkast till verksamhetsområde för vattentjänsterna i Sibbo kommun

Rakennus- ja ympäristövaliokunta / Byggnads- och miljöutskottet 08.04.2025 § 45

168/14.05.00/2025

Valmistelija / Beredare: ympäristötarkastaja / miljöinspektör Anu Juvonen, anu.juvonen(at) sipoo.fi,

Sipoon kunnanhallitus pyytää Sipoon rakennus- ja ympäristövaliokunnalta vesihuoltolain mukaisena valvontaviranomaisena lausuntoa luonnoksesta Sipoon Veden Sipoon kunnan alueelle sijoittuvista vesihuoltolain mukaisista toiminta-alueista. Luonnos on nähtävillä Sipoon verkkosivuilla 17.3 – 18.4.2025. Matariaali on jaettu myös valiokunnalle oheismateriaalina ennen kokousta.

Tarkastelun ja määrittämisen kohteena on Sipoon kunnan alueella sijaitseva Sipoon Veden toiminta-alue. Sipoon Vedellä on toinen vesihuoltolain mukainen vesihuollon toiminta-alue Helsingin kaupungin puolella Östersundomin alueella, josta päätöksen tekee Helsingin kaupunki.

Nyt tehdyssä toiminta-alueen päivitystyössä on laadittu Sipoon Veden talousveden ja viemäroinnin toiminta-alueet. Toiminta-alueen määrittäminen perustuu vesihuoltolakiin (119/2001, muutoksineen).

Tausta

Sipoon Veden toiminta-alue on aikaisemmin määritelty vuonna 2021. Uudenmaan ELY-keskus valitti asiasta hallinto-oikeuteen, joka kumosi aikaisemman päätöksen ja palautti Sipoon veden toiminta-alueen määrittämisen kunnalle. Tämän seurauksena Sipoon Veden toiminta-alue on tarpeen määrittää uudelleen.

Lainsäädäntö

Laki vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014) edellyttää (7 §), että ”kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.”. Lisäksi lain 8 §:n mukaan ”kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan”.

Sipoon Vesi ja Sipoon kunta ovat yhdessä konsulttitoimisto Sweco Finland Oy:n kanssa laatineet luonnoksen Sipoon Veden toiminta-alueista Sipoon kunnan alueella. Työn laatimisen aikana työn etenemistä ja aineistoa esiteltiin ELY-keskukselle kahdesti ja erillisissä esittelytilaisuuksissa sekä terveys- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. Esittelytilaisuuksissa saadut kommentit ja palautteet on otettu huomioon toiminta-alueen luonnoksen laatimisessa.

Sipoon kunnan hallintosäännön § 34, kohdan 1 mukaan Sipoon Veden johtokunta tekee kunnalle esityksen liikelaitoksen toiminta-alueesta.

Tavoite

Työssä on määritetty Sipoon Veden toiminta-alueen rajaukset perustuen toteutuneeseen ja suunniteltuun yhdyskuntakehitykseen sekä yhdyskuntajätevesiasetuksen velvoitteisiin että ympäristön- ja

terveydensuojelullisiin syihin peilaten. Toiminta-aluearajaus on laadittu siten, että se täyttää laissa (681/2014) asetetut vaatimukset:

- toiminta-alue kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.
- toiminta-alue kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen Sipoon Veden vesijohtoon tai viemäriverkostoon on tarpeen terveydellisistä tai ympä-ristönsuojelullisista syistä.
- vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti
- vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.
- on asetettu tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aika-tila toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin
- toiminta-alueella sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jäteve-siviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla

Toiminta-aluearajaukset vastaavat pääsääntöisesti asemakaavarajauksia ja asemakaava-alueiden ulkopuolella pääsääntöisesti kiinteistörajoja.

Sipoon kunnan yhdyskuntakehityksen nykytilaa on tarkasteltu paikkatietopohjaisesti. Toteutuneen yhdyskuntakehityksen tilaa arvioidaan tunnuslukujen avulla. Määriteltävät tunnusluvut kuvaavat toteutuneen yhdyskuntakehityksen nykytilaa, jonka perusteella voidaan arvioida, onko alue tarpeen saattaa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen.

Yhdyskuntakehityksen nykytilaa arvioidaan YKR-taajaman perusteella, joka jakaantuu harvan ja tiheän taajaman alueisiin. Taajamien rajaukset perustuvat SYKE:n YKR-taajaman sekä harvan ja tiheän taajaman rajauksiin vuodelta 2023.

Harvoille ja tiheille taajama-alueille on määritetty seuraavat tunnusluvut:

1. Asukasluku/alueen pinta-ala (ha)
2. Asuinrakennusten pinta-ala /alueen pinta-ala (ha)
3. Asuinrakennusten lukumäärä / alueen pinta-ala (ha)
4. Kaikkien rakennusten lukumäärä /alueen pinta-ala (ha)

Tunnuslukujen perusteella laaditut karttaesitykset ovat liitteissä 3–6.

Ensimmäinen tunnusluku ”asukasluku/alueen pinta-ala” lasketaan jakamalla alueen asukasluku alueen pinta-alalla. Tulosten perusteella Tiheän taajaman alueilla (joissa ei ole teollisuutta tai muuta sellaista) tunnusluku on 10 tuntumassa. Harvan taajaman alueilla tunnusluku on 1 tuntumassa.

Mikäli luku on 2 tai suurempi, niin on alue yhdyskuntakehityksen vuoksi otettu Sipoon Veden toiminta-alueeseen. Mikäli alue sijoittuu asemakaava-alueen lievealueeseen ja luku on lähellä 2, alue on otettu Sipoon Veden toiminta-alueeseen.

Esitys Sipoon Veden toiminta-alueeksi

Sipoon Veden toiminta-alue tavoiteaikatauluineen on esitetty Swecon raportin karttaliitteessä 2. Esitetty toiminta-alue sisältää sekä vesijohtoverkoston että jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen. Kartassa esitetään alueet, jotka saatettaisiin osaksi Sipoon Veden toiminta-aluetta ja ne astuisivat voimaan Sipoon kunnan päätettäessä toiminta-aluerajauksesta.

Kartassa on esitetty myös Sipoon veden toiminta-alueen osia, joilla on vireillä tai tulossa asemakaavoitusta ja ne tulevat rakentumaan myöhemmin. Näiden toiminta-alueen osien rakentumisen tavoiteaikataulu esitetään kartalla kaavatunnuksella ja vuosilukuna. Nämä osat kuuluvat Sipoon Veden toiminta-alueeseen, vaikka ne rakentuvatkin myöhemmin.

Sipoon Veden toiminta-alueet sijoittuvat pääasiassa YRK-taajamaan, lukuun ottamatta muutamia poikkeuksia. Tämän vuoksi kartassa esitetään myös Sipoon Veden toiminta-alueet, jotka sijoittuvat taajamarajauksen ulkopuolelle.

Tarkemmin toiminta-alueiden määrittämisen perusteista ja tuloksista on kerrottu Swecon laatimassa raportissa Sipoon Veden toiminta-alueet - raportissa, versio 1.2. pvm. 19.2.2025.

Esittelijä / Föredragande	Ympäristövalvontapäällikkö / Miljötillsynschef Kyttälä Christel
Ehdotus / Förslag	Rakennus- ja ympäristövaliokunta antaa liitteenä 1 olevan lausunnon luonnoksesta. Byggnads- och miljöutskottet ger utlåtande om utkastet enligt bilaga 1.
Käsittely / Behandling	
Päätös / Beslut	Rakennus- ja ympäristövaliokunta hyväksyi yksimielisesti ympäristövalvontapäällikön ehdotuksen. Byggnads- och miljöutskottet godkände enhälligt miljötillsynschefens förslag.
Liitteet / Bilagor	

Liite / Bilaga 1: Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto, Sipoon Veden toiminta-aluerajaus 2025